

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ | ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ & ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 22-24, ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

ΣΥΝΟΨΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

“Η Μουσική Στην Ψηφιακή Εποχή: Streaming & Τεχνητή Νοημοσύνη”

ήταν ένα διεθνές forum που συνδιοργάνωσε ο ΑΠΟΛΛΩΝ (ΟΣΔ συγγενικών δικαιωμάτων Ελλήνων μουσικών) και η FIM (Διεθνής Ομοσπονδία Μουσικών). Καθώς το περιεχόμενο που παράγεται από Τεχνητή Νοημοσύνη και η κυριαρχία των πλατφορμών streaming εξαπλώνονται, το συνέδριο εξέτασε πώς **τα μοντέλα εσόδων, τα νομικά πλαίσια και η καλλιτεχνική εργασία αναδιαμορφώνονται** σε μια ψηφιακή οικονομία που δίνει προτεραιότητα στην κλίμακα έναντι της βιωσιμότητας.

Το συνέδριο συγκέντρωσε καλλιτέχνες, επαγγελματίες της μουσικής βιομηχανίας, νομικούς, ακαδημαϊκούς, πολιτικούς, διανοητές και τεχνολόγους γύρω από τρία κεντρικά ερωτήματα:

- Πώς διασφαλίζονται **βιώσιμα και δίκαια μοντέλα αμοιβής** σε μια κορεσμένη ψηφιακή αγορά;
- Πώς προστατεύονται τα δικαιώματα των δημιουργών όταν **τα συστήματα ΤΝ εκπαιδεύονται με το έργο τους το οποίο στη συνέχεια ανταγωνίζονται;**
- Ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος του νομοθέτη στη διαμόρφωση **ηθικής ΤΝ και δικαιότερων ψηφιακών αγορών**, χωρίς να εμποδίζεται η καινοτομία;

Το τριήμερο συνέδριο δεν περιορίστηκε σε διαπιστώσεις. Μέσα από τον διάλογο νομοθετών, τεχνοκρατών και δημιουργών, παρήγαγε συγκεκριμένα, απτά αποτελέσματα και έναν ξεκάθαρο οδικό χάρτη για την επόμενη ημέρα.

APOLLON
GREEK MUSICIANS'
COLLECTING SOCIETY

ΣΥΝΟΨΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ | ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

1. ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

- 1.1. Η Αποτυχία της Αγοράς:** Επιβεβαιώθηκε ομόφωνα ότι η ελεύθερη αγορά και η αυτορρύθμιση απέτυχαν να διανεύουν δίκαια τον πλούτο της ψηφιακής οικονομίας. Τα μοντέλα pro-rata και οι ατομικές συμβάσεις έχουν οδηγήσει σε συγκέντρωση πλούτου και αποκλεισμό της συντριπτικής πλειοψηφίας των δημιουργών.
- 1.2. Ο Αποκλεισμός των Μη Βασικών Καλλιτεχνών:** Διαπιστώθηκε το χάσμα που χωρίζει τους μουσικούς συνεδριών (non-featured artists) από τη ροή εσόδων. Σε αντίθεση με το ραδιόφωνο, στο streaming οι ερμηνευτές αυτοί λαμβάνουν μηδενική αμοιβή, γεγονός που απειλεί τη βιωσιμότητα του επαγγέλματος.
- 1.3. Το Νομικό Κενό:** Το δικαίωμα «Διάθεσης στο Κοινό» (Making Available Right), πάνω στο οποίο χτίστηκε το streaming, αποδείχθηκε ακατάλληλο για τη διασφάλιση αμοιβής, καθώς σχεδιάστηκε για την καταπολέμηση της πειρατείας και όχι για τη νομιμοποίηση της χρήσης.
- 1.4. Η Υπαρξιακή Απειλή της ΤΝ:** Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως απλό εργαλείο, αλλά ως άμεσος ανταγωνιστής. Η εκπαίδευση (training) των μοντέλων με προστατευμένα έργα χωρίς άδεια χαρακτηρίστηκε ως μαζική παραβίαση που απαιτεί άμεση ρυθμιστική παρέμβαση.
- 1.5. Η ανάγκη για δύο διακριτές ροές εσόδων:** Μία για την Εισροή (Input), ως αποζημίωση για τη χρήση έργων στην εκπαίδευση των μοντέλων, και μία για την Εκροή (Output), καθώς τα παραγόμενα έργα ΑΙ ανταγωνίζονται άμεσα την ανθρώπινη δημιουργία στην αγορά.
- 1.6. Το Ανέφικτο της Απομάθησης (Unlearning):** Αναγνωρίστηκε η τεχνική αδυναμία των μοντέλων ΑΙ να «απο-μάθουν» (unlearn) δεδομένα που έχουν

ήδη αφομοιώσει. Αυτό καθιστά το "Opt-Out" (μοντέλο εξαίρεσης) τεχνικά ανεφάρμοστο για το παρελθόν και την αποζημίωση μονόδρομο.

- 1.7. **Η Αποτυχία του "Opt-Out"**: Εκτός από τεχνικά ανεφάρμοστο, το σύστημα εξαίρεσης (opt-out) κρίθηκε ανεπαρκές για τους μεμονωμένους δημιουργούς απέναντι στα «μαύρα κουτιά» των αλγορίθμων.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την Σύγκλιση των Αθηνών (Athens Consensus), προτείνονται τα εξής, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο:

2.1. STREAMING: Δικαιοσύνη και ποικιλομορφία

- 2.1.1. **Θέσπιση ανεκχώρητης αμοιβής**: Προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων (κατά το πρότυπο της Ισπανίας και του Βελγίου) που καθιερώνουν ένα *αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα εύλογης αμοιβής* για το streaming, το οποίο θα εισπράττεται υποχρεωτικά μέσω Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ).
- 2.1.2. **Προστασία της Πολιτιστικής Ποικιλομορφίας**: Απαίτηση για διαφάνεια στους αλγορίθμους και μηχανισμοί προβολής του τοπικού ρεπερτορίου, ώστε να μην «πνίγεται» η εθνική δημιουργία.
- 2.1.3. **User-Centric Μοντέλα**: Πίεση για μετάβαση σε μοντέλα πληρωμών "χρήστη" (user centric) για δικαιότερη κατανομή των εσόδων.
- 2.1.4. **Νομική Στρατηγική «Τρίτου Μέρους»**: Εξέταση της δυνατότητας δικαστικής διεκδίκησης ώστε οι αδειοδοτήσεις προς τις πλατφόρμες να χαρακτηριστούν ως "Third-Party Licenses", ενεργοποιώντας ρήτρες διανομής εσόδων 50/50 στα παλαιά συμβόλαια.

2.2. ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ: Διαφάνεια & Αποζημίωση

- 2.2.1. **Εφαρμογή Συστήματος Τέλους (Levy System):** Εφόσον η ιχνηλάτηση κάθε δεδομένου εισροής είναι αδύνατη, προτείνεται η επιβολή κατ' αποκοπήν τέλους (“forfait”) στις εταιρείες ΑΙ και στις συσκευές, ως αποζημίωση για τη χρήση έργων στην εκπαίδευση των μοντέλων.
- 2.2.2. **Αντιστροφή Βάρους Απόδειξης:** Νομοθετική ρύθμιση ώστε οι εταιρείες ΑΙ να υποχρεούνται να αποδεικνύουν ότι δεν χρησιμοποίησαν προστατευμένα έργα, αντί να βαρύνει η απόδειξη τον δημιουργό.
- 2.2.3. **Προστασία Προσωπικότητας (No Fakes):** Θωράκιση των ηθικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων προσωπικότητας (εικόνα, φωνή) για την απαγόρευση της μη εξουσιοδοτημένης δημιουργίας ψηφιακών αντιγράφων (Deepfakes).

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΚΑΛΕΣΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ

- **Υπέρβαση της Αδράνειας των Διεθνών Οργανισμών:** Υιοθέτηση της επιθετικής στρατηγικής της Βραζιλίας για μονομερείς εθνικές νομοθετικές παρεμβάσεις, χωρίς αναμονή για παγκόσμια συναίνεση (WIPO) που καθυστερεί υπερβολικά.
- Το συνέδριο κατέληξε ότι η εποχή της διαπραγμάτευσης επί ίσοις όροις με τους τεχνολογικούς κολοσσούς είναι μια ψευδαίσθηση. Η μόνη βιώσιμη οδός είναι η **κρατική νομοθετική παρέμβαση** και η **ενίσχυση της συλλογικής διαχείρισης**.